

Fotografo Petro Katauskiego užfiksuotų akimirų paroda

Janina Valančiūtė, Lietuvos medicinos biblioteka

Vasario 6 d. Lietuvos medicinos bibliotekoje atidaryta fotografo Petro Katauskiego paroda „Nuo fotografijos iki skulptūros“.

Pasveikinti autoriaus susirinko kolegos fotografai ir gausus būrys Santariškių medicinos miestelio medikų, tarp kurių VU ligoninės Santariškių klinikų Generalinis direktorius prof. Aleksandras Laucevičius, Širdies chirurgijos centro vadovas dr. Virgilijus Tarutis, profesorius Giedrius Uždavins ir dar daug garbių mūsų gydytojų.

Petras Katauskis studijavo Vilniaus universiteto Istorijos fakultete. 1973–1974 m. dirbo Lietuvos fotografijos meno draugijoje, 1979–1981 m. buvo Draugijos Vilniaus skyriaus sekretorius. Nuo 1973 m. – Lietuvos fotomenininkų sąjungos narys. Nuo 1982 m. P. Katauskis dalyvauja parodose.

Yra surengęs autoriinių parodų Lietuvoje ir užsienyje, pelnė apdovanojimų. 2005 m. jam suteiktas meno kūrėjo statusas.

Fotografas P. Katauskis – ilgametis Vilniaus universiteto širdies chirurgų istorijos metraštininkas. Nuo 1981 m. dirba Širdies chirurgijos centre. Jo fotografijose įamžinti žymių Lietuvos gydytojų portretai, užfiksuotos jų sunkaus ir pasiaukojančio darbo akimirkos. „Susikaupimas ir įtampa, valia ir nuovargis, paraudę veidai, žvilgsniai, gestai. Palyginti nedidelėje patalpoje reikia aprėpti labai daug, reikia akcentuoti pagrindinę kompozicijos ir veiksmo ašį. [...] Laikas yra svarbus veiksnys fotografo ir širdies chirurgo darbe. Tempo ir lėto skubėjimo dermė, artėjančio reikšmingo momento nuojauta, laiku paspaustas mygtukas byloja apie aistringą įkvėpimą, kylantį menininko širdyje ir iš aplinkos, kurioje jis dirba“, – taip apie fotomenininko kūrybą yra kalbėjęs Nacionalinės premijos laureatas skulptorius Stanislovas Kuzma, kuriam likimas lėmė patekti į fotografo akiratį pirmiausia operacinėje, o tik vėliau dirbant kūrybinį darbą. Per tris dešimtmečius menininko užfiksuotos medikų darbo operacinėje akimirkos – tarsi reportažai iš mūsų dėl gyvybės lauko.

Parodos atidarymo dieną buvo eksponuojama a.a. skulptoriaus Stanislovo Kuzmos monumento gydytojo pašaukimui „Lozoriau, kelkis“ maketas. Menininkas daug metų buvo širdies chirurgų pacientas ir svajoto šią skulptūrą pastatyti Santariškių klinikų priegiose. Po jo mirties darbus tęsia šeima, VU prof. Algimanto Marcinkevičiaus mokinių klubo nariai ir Santariškių klinikų administracija. Šią parodą autorius paskyrė Stanislovo Kuzmos atminimui.

Lietuvos fotomenininkų sąjungos pirmininkas Jonas Sta-

Parodos autorius ir skulptoriaus Stanislovo Kuzmos žmona Lida

selis atkreipė dėmesį į tai, kaip sudėtinga fotografuoti operacinėje, netrukdam ten dirbantiems žmonėms, kad fotomenininkui pavyksta ne tiesiogiai dokumentuoti tas akimirkas, bet perteikti jausmus. O fotografas P. Katauskis juokavo: „Operacinėje jaučiuosi kaip žuvis vandenyje. Nors iš pradžių buvo sunku. Per tuos metus apsipratau.“ Vilniaus universitetinės ligoninės Santariškių klinikų generalinis direktorius prof. Aleksandras Laucevičius pasidžiaugė, kad tokį puikų fotografą galima vadinti ne tik Širdies chirurgijos centro, bet ir visų Santariškių klinikų metraštininku.

Retrospektyvinė Petro Katauskiego darbų paroda Lietuvos medicinos bibliotekoje veiks iki kovo 1 d. Fotomenininkų sąjungos pirmininkas linkėjo, kad kuo daugiau žmonių pamatytų tas akimirkas, kurias autorius kūrybingai įamžino fotografijose.

Skulptoriaus Stanislovo Kuzmos monumento gydytojo pašaukimui „Lozoriau, kelkis“ maketas